

$2C_2H_{11}III$ $C_8H_{11}III$ $4C_2H_{11}$

INOVATIVNI LIJEKOVI

ZNAČAJ INOVACIJE ZA ZDRAVIJU HRVATSKU

PROSJEČNO TRAJANJE ŽIVOTA I DRUGE ZABRINJAVAJUĆE STATISTIKE JASNO UKAZUJU KAKO JE PRED NAMA JOŠ DUG PUT, ALI I ŠIROKO POLJE MOGUĆNOSTI, ZA **POBOLJŠANJE ZDRAVSTVENOG SUSTAVA, KROZ SURADNJU SVIH DIONIKA, A U KORIST PACIJENATA**

SANI POGORILIĆ, IZVRŠNI DIREKTOR INOVATIVNE FARMACEUTSKE INICIJATIVE (IFI)

Većina zemalja ima „oca nacije“, no cijeli svijet mogao bi tom titulom pokloniti se Alexanderu Flemingu i nekolicini drugih znanstvenika, koji su mukotrpnim radom otkrili pripravak koji je spasio čovječanstvo. Otkriće penicilina promijenilo je tijek brojnih bolesti i spasilo milijune života. Fleming je, možemo reći, jedan od preteča inovativne farmaceutske industrije, grane koja do današnjeg dana mukotrpno radi na iskorjenjivanju stotina smrtonosnih bolesti.

Niz uspjeha ostvarenih inovativnim lijeko-

vima ipak ne bi bio moguć bez čvrste suradnje farmaceutske industrije sa zdravstvenim radnicima i zdravstvenim organizacijama, čije je zajedničko djelovanje rezultiralo potpunim iskorjenjenjem nekih bolesti. Velik broj bolesti koje su donedavno bile smrtonosne, postale su izlječive, ili pak kronične i lakše podnošljive. Primjerice, HIV, koji je osamdesetih godina prošlog stoljeća slovio kao najgora bolest današnjice, danas se tretira kao kronično stanje koje se putem inovativnih lijekova može kontrolirati. Kod tumora, smrtnost je u nekim dr-

žavama u posljednjih 20 godina pala za 20 posto. Nedavna farmaceutska otkrića omogućila su da se oko 90 posto bolesnika koji boluju od hepatitisa C izliječe pomoću tretmana koji traje svega 12 tjedana.

POMACI SU MOGUĆI

Inovativna farmaceutska industrija koja u Hrvatskoj djeluje u sklopu udruge iFI [Inovativna farmaceutska inicijativa] već godinama kontinuirano radi na poboljšanju kvalitete života pacijenata i njihovih obitelji. Kroz svakodnevnu

ga uvede u terapiju umjesto nekog preporučeneog od strane specijalista.

Možemo li onda govoriti o predvidivom, uređenom sustavu zdravstva u Republici Hrvatskoj? Može li prosječni građanin ove zemlje sa sigurnošću znati da će biti tretiran pravovremeno i s odgovarajućom terapijom bez obzira na svoju dijagnozu ili mjesto stanovanja?

PREVENTIVA I REGISTRI

Osim što, u odnosu na druge zemlje Europske unije, dolazak novih, inovativnih lijekova kasni u prosjeku oko dvije godine, Hrvatska je u zadnjih petnaestak godina gotovo pa prestala s provođenjem preventivne medicine.

Znamo da su mnoge, a poglavito onkološke bolesti, višestruko povećale svoju pojavnost i nažalost smrtnost [jedan od primjera je karcinom debelog crijeva kojega se incidencija u posljednjih 20 godina povećala za 86%, a smrtnost za 92%], dok istovremeno kronične nezarazne bolesti kao povišeni krvni tlak, dijabetes, moždani i srčani udar i dalje stoluju na ljestvici pobolijevanja, prerane invalidnosti i smrti.

Prosječni životni vijek Hrvata u odnosu na Španjolce, kao jednog od dugovječnijih naroda Europe, kraći je za 6,2 godine. Nije u pitanju samo duljina života. Postavlja se pitanje njegove kvalitete nakon 50. godine.

Zbog razvijenih registara bolesti i bolesnika, poglavito u onkološkim bolestima, ali i u dijabetesu, te sustavnog praćenja ishoda liječenja u zemljama EU-15, posjedujemo podatke o učinkovitosti pravovremenog uvođenja terapije inovativnih lijekova.

Stoga znamo da je zbog inovacija i modernih lijekova i cjepiva došlo do iskorjenjivanja mno-

suradnju s liječnicima i pacijentima, te dijalog sa zdravstvenim sustavom, jasno se vidi kako su pomaci mogući, te kako je zajedničkim djelovanjem moguće unaprijediti zdravstveni karton nacije.

Hrvatski zdravstveni sustav unatoč mnogobrojnim teškoćama funkcionira. Svjedoci smo brojnih primjera sjajnih rezultata liječenja, sretnih pacijenata i produljenih života. Požrtvovnošću medicinskog osoblja, njihovim trudom i neprestanim proširivanjem znanja te nevjerojatnom maštovitosti nadilaze se sve poteškoće kojima smo neprestano medijski, a

MNOGE ZARAZNE I SMRTONOSNE BOLESTI ISKORIJEJENE SU ZAHVALJUJUĆI INOVATIVNIM LIJEKOVIMA I CJEPIVIMA, A NEKE, POPUT KARCINOMA, POSTALE SU KRONIČNE DUGOTRAJNE BOLESTI

poneki i osobno izloženi: predugim listama čekanja, nedostatnim medicinskim materijalom ili pak onim lošije kvalitete, čekanjem na operativni zahvat ili pak na odgovarajući lijek. Kronični bolesnici su istovremeno neprestano izloženi promjenama terapije zbog uvođenja novog, jeftinijeg lijeka i obveze liječnika opće medicine da

gih zaraznih bolesti, da zbog primjene lijekova karcinom postaje kronična dugotrajna bolest od koje se ne mora umrijeti u roku 6 mjeseci, da je adekvatno liječenje značajno smanjilo učestalost srčanih udara i oboljenja od kardiovaskularnih bolesti te za više od 45 posto stopu smrtnosti.

INOVACIJOM DO NAPRETKA

Prije dvadesetak godina međunarodna inovativna farmaceutska industrija je počela dolaziti u Hrvatsku i osiguravati dostupnost inovativnih lijekova. Osim osiguranja dostupnosti lijekova, industrija istovremeno od prvog trenutka ulaže znatna sredstva i vrijeme njenih djelatnika u edukaciju liječnika, ljekarnika i drugog medicinskog osoblja, radi na prenošenju sveobuhvatnog znanja ne samo o specifičnom terapijskom području, nego i o medicini temeljenoj na dokazima, važnosti sveobuhvatnog pristupa bolesniku i njegovom zdravstvenom stanju, informatičkim znanjima, komunikacijskim znanjima, povezuje liječnike opće medicine i specijaliste. U posljednjih 20-ak godina inovativna farmaceutska industrija je brojnim ulaganjima opremila i obnovila mnoge zdravstvene ustanove, u suradnji s liječnicima postavila i razvila mnoge edukacijske materijale za bolesnike, za

CILJ INOVATIVNE FARMACEUTSKE INDUSTRIJE JE OSIGURATI JEDNAK PRISTUP KVALITETNIM LIJEKOVIMA I LIJEČENJU SVIMA, NEOVISNO O MJESTU BORAVKA I SOCIJALNOM STATUSU

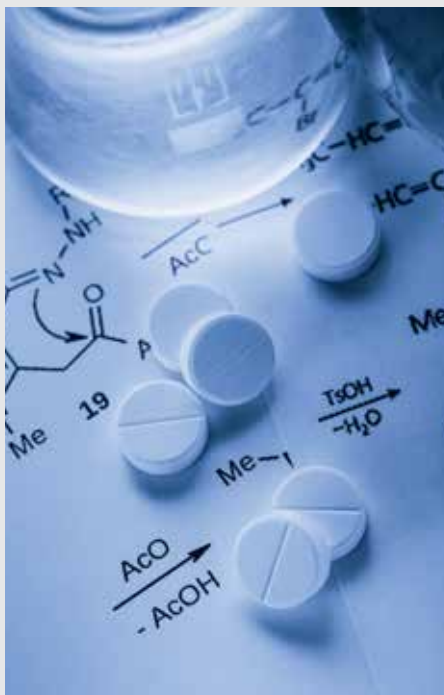
roditelje djece u pedijatrijskim ordinacijama te mnoge domove za starije ljude. Danas ulaže u razvoj mladih znanstvenika, radi na stipendiranju studenata lošijeg imovinskog stanja, zapošljava mlade ljude te često studentima privremenim poslovima otvara mogućnost učenja i budućeg rada u korporaciji. S više od 700 zaposlenih visokoobrazovanih djelatnika, koje kroz davanja državi osjetno doprinose ekonomskoj slici Hrvatske.

Stalno se govori o dugu u zdravstvenom sustavu. Riječ je o dugu prema dobavljačima. Dobavljači lijekova, medicinske opreme i materijala. Bez lijekova i potrošnog materijala teško je zamisliv rad u medicini. Dugovi se vuku godinama, a trenutačno ponderirani prosječni dug svih bolnica prema dobavljačima iznosi 446 dana. Dobavljači lijekova, potrošnog materijala i svakodnevno potrebne opreme ne inzistiranjem na rokovima plaćanja zdravstvenim ustanovama iz godine u godinu sufinanciraju sustav.

NAPRETKA NEMA BEZ ČVRSTE SURADNJE I POVJERENJA

Liječenje najtežih bolesnika industrija sufinancira sudjelovanjem u financiranju lijekova uvrštenih u popis posebno skupih lijekova u

iznosu preko 200 milijuna kuna samo u 2016. godini. Riječ je o visoko diferentnim lijekovima, lijekovima za rijetke bolesti i stanja, lijekovima za tretiranje raznih onkoloških oboljenja, lijekovima za hepatitis B i C. Bolesti koje su done-

davno smatrane neizlječivima, sada su izlječive u visokom postotku. Kao što je i uvođenjem novih lijekova u onkologiji tumor postao kronično stanje. Prije su mnoge žene umirale unutar godine dana po postavljanju dijagnoze raka dojke. Sada je mogućnost odgode smrtnog ishoda produljena na 10 godina od postavljanja dijagnoze. Statistike na ovom papiru i nevažne su naspram osjećaja koji pacijent i njegova obitelj stječu pri liječenju, u odnosu na nekoć terminalnu dijagnozu.

Svaka kompanija prije uvrštenja lijeka na popis posebno skupih lijekova osim kliničke evaluacije prolazi i rigorozan proces određivanja cijene i uvjeta pod kojim će se lijek financirati. Prosječno trajanje takvog procesa je godina i pol dana. Obavezni dio je potpisivanje ugovora s HZZO-om u kojem se određuje gornji limit koji HZZO plaća za lijek. Sva količina lijeka potrošena iznad te ugovorene granice je trošak industrije. Industrija donira lijek prije stjecanja kliničkog iskustva i dolaska do rezultata liječenja i nakon što se prekorači limit. Industrija sufinancira liječenje svakog teškog bolesnika u RH.

Cilj inovativne farmaceutske industrije je osigurati jednak pristup kvalitetnim lijekovima i liječenju svim pacijentima, neovisno o gradu u kojemu žive i socijalnom statusu. Da bi takav sustav bio održiv, neophodan je kvalitetan i otvoren odnos sa svim državnim tijelima i institucijama, isti kakav industrija ima s liječnicima i pacijentima. Samo zajedničkim naporima, te koristeći registar bolesnika, možemo utjecati na pravovremeno i efikasno liječenje, dodatnu edukaciju zdravstvenih radnika i u kolednici, prevenciju bolesti. ■